

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 169.

Tredie Session.

81de Møde.

Lovsdagen den 14de Februar.

(Fort.)

Schytte: Den ærede første Landstingsmand for 7de Kreds (Simony), har sagt, at det ikke var rigtig, naar jeg opstillede som den eneste Rettighed, Møllerne beholdt tilbage, Retten til at male for dem, der gjorde Profession af at bage Rugbrød og være Meelhandlery. Jeg maa dog tillade mig at holde fast ved, at dette er aldeles rigtig. Han sagde, at der blev Meget tilbage. Dette er ganske vist, at der altid bliver Noget tilbage, idet nemlig ikke Alle og Enhver vilde opføre Møller; men det er aldeles ikke nogen Beskyttelse, som Loven giver; det troer jeg ikke, at Møllerne behøve at takke enten den lovgivende Magt i Almindelighed eller Thinget her i Særdeleshed for; thi det ligger i selve Forholdene og vil blive en Følge, om ogsaa almindelig Næringsfrihed i Møllebruget strax indtræder; men jeg talte om den Beskyttelse, som Alle erkjende, at de burde have i nogen Tid, for at de saavidt som muligt kunne møde de haarde Stød, som ville følge af denne Lovs Emanation, og det tør jeg vedblive at paastaae er den eneste Rettighed, at Møllerne faae Lov til uindskrænket at male for de Personer der, som Næringsvei, give sig af med Rugbrødsbagning og Meelhandel, som Loven lader Møllerne beholde, dersom Vædringsforslaget gaaer igjennem. Hvad der iøvrigt factisk kan indtræde er noget ganske Andet. Den ærede Landstingsmand yttrede illige, at Kjøbstadsmøllerne hidtil ikke have været saa uheldigt stillede, da kun i enkelte Kjøbstæder nye Møller ere blevne opførte. Jeg skal ikke gaae ind paa at bedømme, hvad der i det Hele taget i denne Henseende kan være Tilfældet; vist er

det, at mange Landstingsmænd, selv ogsaa den ærede Indenrigsminister, have indrømmet, at Kjøbenhavns Møller ere i en uheldig Stilling; men dette være nu, som det vil, i Provindsferne, saa er det vist, at man ikke kan sammenligne Forholdet med, hvad der deels allerede nu er Tilfældet, og deels og endmere vil blive Tilfældet. Man maa nemlig erindre, hvorledes Dampkraften er tiltagen. Heri ligger Faren, og heri seer jeg netop en betydelig Grund til Frygt for Kjøbstadmøllerne. Det vil være en simpel Følge, at, om ikke alle, saa dog de fleste Dampbrænderier i Provindsferne, ville anlægge Mølleqvarne; jeg har ogsaa erkjendt, at det i og for sig er til Fordeel for Entreprenøren og under andre Omstændigheder kunde være rigtig og hensigtsmæssigt (Hør!) men det er af Brænderierne osv., at Kjøbstadmøllerne have deres væsentlige Eksistens; det er et uforholdsmæssigt stort Quantum Korn, der forbruges i Brænderierne, i Forhold til det, som fortæres, og skulde altfaa Kjøbstadsmøllerne kunne imødegaae Concurrencen, skal Regjeringen og Enhver, der vil forene Frihed med Møllevæsenets Opkomst, opnaae sit Diemed, maa det væsentligt skee derved, at Landets Møllere sættes istand til at ophjælpe deres Mølleværker. Gaaer hin Næringsindtagt strax fra dem, saa vil dette blive umuligt for de Fleste, hvormod de, naar de i det Næremaal, der er vedtaget, som forresten, ved at nedsættes til 10 Mar, er blevet meget indskrænket, kunde beholde den Næringsindtagt, de hidtil have havt, dog muligens kunne sættes istand til at forbedre deres Værker saaledes, at de kunne imødegaae Concurrence og Regjeringens Hoveddiemed derved tillige kunde opnaaes. Hvad iøvrigt angaaer, at det, at forene Møllebrug med Anlæg af Bryggerier, Brænderier eller hvad man vil, i og for sig skulde være gunstigt for Mølleriernes